

Tema 22.

L'Eucaristia (II)

La Santa Missa fa present en l'avui de la celebració litúrgica de l'Església l'únic sacrifici de la nostra redempció. És un sacrifici propi i veritable per la seva relació directa — d'identitat sacramental— amb el sacrifici únic, perfecte i definitiu de la Creu. Els fidels poden participar en l'oferta del sacrifici eucarístic i hi han de participar. El desig de rebre la Santa Comunió hauria d'estar sempre present en els cristians.

25/01/2023

Índex

- La dimensió de sacrifici de la Santa Missa
- L'Eucaristia, sacrifici de Crist i de l'Església
- Finalitats i fruits de la Santa Missa
- L'Eucaristia, Banquet Pasqual de l'Església
- Disposicions per rebre la Sagrada Comunió
- Efectes de la Sagrada Comunió
- El culte a l'Eucaristia fora de la Santa Missa
- Bibliografia bàsica
- Lectures recomanades

La dimensió de sacrifici de la Santa Missa

La Santa Missa és *sacrifici* en un sentit propi i singular, “nou” respecte als sacrificis de les religions naturals i als sacrificis rituals de l’Antic Testament: és *sacrifici* perquè la Santa Missa representa (= fa present), en l’avui de la celebració litúrgica de l’Església, l’únic sacrifici de la nostra redempció, perquè és el seu memorial i aplica el seu fruit (cf. *Catecisme*, 1362-1367).

Cada vegada que l’Església celebra l’Eucaristia està cridada a acollir el do que Crist li ofereix i, per tant, a participar en el sacrifici del seu Senyor, oferint-se amb Ell al Pare per la salvació del món. Per tant, es pot afirmar que la Santa Missa és sacrifici de Crist i de l’Església.

Vegem amb més deteniment aquests dos aspectes del Misteri Eucarístic.

Com acabem de dir, la Santa Missa és un sacrifici veritable i propi per la seva relació directa —d'identitat sacramental— amb el sacrifici únic, perfecte i definitiu de la Creu.^[1]

Aquesta relació va ser instituïda per Jesucrist en l'Última Cena, quan va entregar als Apòstols, amb les espècies del pa i del vi, *el seu Cos ofert en sacrifici i la seva Sang vessada en remissió dels pecats*, anticipant en el ritu memorial el que es va produir històricament, poc temps després, sobre el Gòlgota. Des d'aleshores, l'Església, sota la guia i la virtut de l'Esperit Sant, no deixa de complir el mandat de reiteració que Jesucrist va donar als seus deixebles: «Feu això, que és el meu memorial (Lc 22, 19; 1 Co 11, 24-25). D'aquesta manera “anuncia” (fa present amb la paraula i el sagrament) “la mort del Senyor” (és a dir, el seu sacrifici: cf.

Ef 5, 2; *He* 9, 26), “fins que Ell vingui” (per tant, la seva resurrecció i ascensió gloriosa) (cf. *1 Co* 11, 26).

Aquest anunci, aquesta proclamació sacramental del Misteri Pasqual del Senyor, és d’una eficàcia particular, ja que no només es representain *signo*, o *in figura*, el sacrifici redemptor de Crist, sinó també es fa veritablement present: es presencialitza la seva Persona i l’esdeveniment salvífic commemorat. El *Catecisme de l’Església Catòlica* ho expressa de la manera següent: «L’Eucaristia és el memorial de la Pasqua del Crist, l’actualització i l’ofrena sacramental del seu únic sacrifici, en la litúrgia de l’Església que és el seu Cos» (núm. 1362).

Per tant, quan l’Església celebra l’Eucaristia, per la consagració del pa i del vi en el Cos i en la Sang de Crist, es fa present la mateixa Víctima del Gòlgota, ara gloriosa; el mateix

Sacerdot, Jesucrist; el mateix acte d'oferta de sacrifici (l'oferta primordial de la Creu) inseparablement unit a la presència sacramental de Crist; oferta sempre actual en Crist ressuscitat i gloriós.^[2] Només canvia la manifestació externa d'aquest lliurament: en el Calvari, mitjançant la passió i la mort de Creu; en la Missa, a través del memorial-sagrament: la doble consagració del pa i del vi en el context de la Pregària Eucarística (imatge sacramental de la immolació de la Creu).

L'Eucaristia, sacrifici de Crist i de l'Església

La Santa Missa és sacrifici de Crist i de l'Església, perquè cada vegada que se celebra el Misteri Eucarístic, ella, l'Església, participa en el sacrifici del seu Senyor, entra en comunió amb Ell —amb la seva oferta de sacrifici al Pare— i amb els béns de la

redempció que Ell ens ha obtingut. Tota l'Església ofereix i és oferta en Crist al Pare per l'Esperit Sant. Així ho afirma la tradició viva de l'Església, tant en els textos de la litúrgia com en els ensenyaments dels Pares i del Magisteri (cf. *Catecisme*, 1368-1370). El fonament d'aquesta doctrina és a l'inici d'unió i de cooperació entre Crist i els membres del seu Cos, clarament exposat pel Concili Vaticà II: «En aquesta obra tan gran, amb la qual Déu rep una glòria perfecta i els homes són santificats, Crist s'associa sempre a l'Església, la seva estimadíssima Esposa» (SC, 7).

La participació de l'Església —el Poble de Déu, jeràrquicament estructurat— en l'oferta del sacrifici eucarístic, està legitimada pel mandat de Jesús: «Feu això en commemoració meva [com a memorial meu]», i es reflecteix en la fórmula litúrgica «*memoris...*

offerimus... [tibi Pater] ... gratias agents... hoc sacrificium», sovint utilitzada en les Pregàries Eucarístiques de l'Església Antiga,^[3] i igualment present en les Pregàries Eucarístiques actuals.^[4]

Com testimonien els textos de la litúrgia eucarística, els fidels no són simples espectadors d'un acte de culte efectuat pel sacerdot celebrant; tots ells poden participar en l'oferta del sacrifici eucarístic, i ho han de fer, perquè en virtut del baptisme han estat incorporats a Crist i formen part del «llinatge escollit, casa reial, comunitat sacerdotal, nació santa, poble que Déu s'ha reservat» (1 Pe 2, 9); és a dir, del nou Poble de Déu en Crist, que Ell mateix continua reunint al seu voltant, perquè d'un confí a l'altre de la terra ofereixi al seu nom un sacrifici perfecte (cf. *Ml* 1, 10-11). Ofereixen no només el culte espiritual del sacrifici de les seves obres i de tota la seva existència, sinó

també —en Crist i amb Crist— la Víctima pura, santa i immaculada. Tot això comporta l'exercici del sacerdoci comú dels fidels en l'Eucaristia.

L'Església, en unió amb Crist, no només ofereix el sacrifici eucarístic, sinó també és oferta en Ell, ja que com a Cos i Esposa està inseparablement unida al seu Cap i al seu Espòs.

La mateixa litúrgia eucarística no deixa d'expressar la participació de l'Església, sota l'influx de l'Esperit Sant, en el sacrifici de Crist: «Dirigeix la teva mirada sobre l'ofrena de la teva Església, i reconeix en ella la Víctima per la immolació de la qual vas voler tornar-nos la teva amiatat, perquè, enfortits amb el Cos i la Sang del teu Fill i plens del seu Esperit Sant, formem en Crist un sol Cos i un sol Esperit. Que Ell ens transformi en ofrena permanent...».^[5] De manera

semblant, en la Pregària Eucarística IV es demana: «Dirigeix la teva mirada sobre aquesta Víctima que Tu mateix has preparat a la teva Església, i concedeix als que compartim aquest Pa i aquest Calze, que, congregats en un sol Cos per l'Esperit Sant, siguem en Crist Víctima viva per a lloança de la teva glòria».

La participació dels fidels consisteix, abans que res, a unir-se interiorment al sacrifici de Crist, fet present sobre l'altar gràcies al ministeri del sacerdot celebrant.

La doctrina que hem enunciat té una importància fonamental per a la vida cristiana. Tots els fidels estan cridats a participar en la Santa Missa posant en exercici el seu sacerdoci real, és a dir, amb la intenció d'oferir la seva vida sense màcula de pecat al Pare, amb Crist, Víctima immaculada, en sacrifici espiritual-existencial,

restituint-li amb amor filial i en acció de gràcies tot el que han rebut d'Ell.

Els fidels han d'intentar que la Santa Missa sigui realment *el centre i l'arrel de la vida espiritual*,^[6] i ordenar cap a ella tot el seu dia, la feina i totes les seves accions. Aquesta és una manifestació capital de l'“ànima sacerdotal”.

Finalitats i fruits de la Santa Missa

La Santa Missa, quan és representació sacramental del sacrifici de Crist, té les mateixes finalitats que el sacrifici de la Creu.^[7] Aquestes finalitats són: el final latrèutic (lloar i adorar Déu Pare, pel Fill, en l'Esperit Sant); el final eucarístic (donar gràcies a Déu per la creació i la redempció); el propiciatori (fer un acte de reparació a Déu pels nostres pecats), i l'impetratori (demanar a Déu els seus dons i les seves gràcies). Això s'expressa en les diverses oracions

que formen part de la celebració litúrgica de l'Eucaristia, especialment en el Glòria, en el Credo, en les diverses parts de l'Anàfora o Pregària Eucarística (Prefaci, Sanctus, Epiclesi, Anamnesi, Intercessions, Doxologia final), en el Parenostre, i en les oracions pròpies de cada Missa: Oració Col·lecta, Oració sobre les ofrenes, Oració després de la Comunió.

Per fruits de la Missa s'entenen els efectes que la virtut salvífica de la Creu, feta present en el sacrifici eucarístic, genera en els homes quan l'acullen lliurement, amb fe, esperança i amor al Redemptor. Aquests fruits comporten essencialment un creixement en la gràcia santificant i una conformació existencial més intensa amb Crist, segons la manera específica que l'Eucaristia ens ofereix.

Aquests fruits de santedat no es determinen de manera idèntica en tots els que participen en el sacrifici eucarístic; seran més grans o més petits segons la inserció de cadascun en la celebració litúrgica i en la mesura de la seva fe i devoció. Per tant, participen de manera diversa dels fruits de la Santa Missa: tota l'Església; el sacerdot que celebra i els que, units amb ell, es presenten a la celebració eucarística; els que, sense participar en la Missa, s'uneixen espiritualment al sacerdot que celebra, i aquells per qui s'aplica la Missa, que poden ser vius o difunts.^[8]

Quan un sacerdot rep una oferta perquè apliqui els fruits de la Missa per una intenció, queda greument obligat a fer-ho.^[9]

L'Eucaristia, Banquet Pasqual de l'Església

«L'Eucaristia és l'àpat pasqual, en tant que Crist, realitzant sacramentalment la seva Pasqua [el pas d'aquest món al Pare a través de la seva passió, mort, resurrecció i ascensió gloriosa],^[10] ens dona el seu Cos i la seva Sang, oferts com a menjar i beguda, i ens uneix a ell i entre nosaltres en el seu sacrifici» (*Compendi*, 287).

«La missa és a la vegada i inseparablement el memorial sacrificial en el qual es perpetua el sacrifici de la Creu, i el banquet sagrat de la comunió amb el Cos i la Sang del Senyor. Però la celebració del sacrifici eucarístic s'orienta totalment a la unió íntima dels fidels amb el Crist per la comunió. Combregar és rebre el Crist mateix que s'ofereix per nosaltres» (*Catecisme*, 1382).

La Santa Comunió, ordenada per Crist («preneu, mengeu-ne..., beveu-

ne tots...»: *Mt* 26, 26-28; cf. *Mc* 14, 22-24; *Lc* 22, 14-20; *1 Co* 11, 23-26), forma part de l'estructura fonamental de la celebració de l'Eucaristia. Només quan Crist és rebut pels fidels com a aliment de vida eterna assoleix plenitud de sentit el seu fer-se aliment per als homes, i es compleix el memorial instituït per Ell.^[11] Per això l'Església recomana vivament la comunió sacramental a tots aquells que participin en la celebració eucarística i tinguin les disposicions adequades per rebre dignament el Santíssim Sagrament.^[12]

Quan Jesús va prometre l'Eucaristia, va afirmar que aquest aliment no és només útil, sinó necessari: és una condició de vida per als seus deixebles. «Us ho ben asseguro: si no mengeu la carn del Fill de l'home i no beveu la seva sang, no teniu vida en vosaltres» (*Jn* 6, 53).

Menjar és una necessitat per a l'home. I com que l'aliment natural manté l'home en vida i li dona forces per caminar en aquest món, de manera semblant l'Eucaristia manté en el cristià la vida *en Crist*, rebuda amb el baptisme, i li dona forces per ser fidel al Senyor en aquesta terra, fins a la tornada al Pare del Cel. La Comunió, per tant, no és un element que es pot afegir arbitràriament a la vida cristiana; no és necessària només per a alguns fidels especialment compromesos a la missió de l'Església, sinó que és una necessitat vital per a tothom: pot viure *en Crist* i difondre'n l'Evangelí només qui es nodreix de la vida mateixa de Crist.

El desig de rebre la Santa Comunió hauria de ser sempre present en els cristians, com permanent ha de ser la voluntat d'assolir el fi últim de la nostra vida. Aquest *desig* de rebre la

Comunió, explícit o almenys implícit, és necessari per assolir la salvació.

A més, la recepció *de fet* de la Comunió és necessària, amb necessitat de *precepte* eclesiàstic, per a tots els cristians que tenen ús de raó: «L'Església obliga els fidels [...] a rebre almenys un cop l'any l'Eucaristia, si és possible en el temps pasqual, preparats pel sagrament de la Reconciliació» (*Catecisme*, 1389). Aquest precepte eclesiàstic no és més que un mínim, que no sempre serà suficient per desenvolupar una autèntica vida cristiana. Per això la mateixa Església «recomana vivament als fidels que rebin la santa Eucaristia els diumenges i dies de festa, o més sovint encara, fins i tot cada dia» (*Catecisme*, 1389).

El ministre ordinari de la Santa Comunió és el bisbe, el prevere i el diaca.^[13] Ministre extraordinari permanent és l'acòlit.^[14] Poden ser

ministres extraordinaris de la comunió altres fidels a qui l'Ordinari del lloc hagi donat la facultat de distribuir l'Eucaristia, quan es jutgi necessari per a la utilitat pastoral dels fidels i no siguin presents un sacerdot, un diaca o un acòlit disponibles.^[15]___

«No està permès que els fidels prenguin ells mateixos el Pa consagrat ni el sant Calze i molt menys passar-se'l els uns als altres”».

^[16]___ A propòsit d'aquesta norma, és oportú considerar que la Comunió té valor de signe sagrat; aquest signe ha de manifestar que l'Eucaristia és un do de Déu a l'home; per això, en condicions normals, s'ha de distingir, en la distribució de l'Eucaristia, entre el ministre que dispensa el Do, ofert pel mateix Crist, i el subjecte que l'acull amb gratitud, en la fe i en l'amor.

Disposicions per rebre la Sagrada Comunió

Per combregar dignament cal estar en gràcia de Déu. «Així, doncs, qui mengi el pa o begui la copa del Senyor indignament —proclama sant Pau— serà culpable de profanar el cos i la sang del Senyor. Que cadascú s'examini a si mateix, abans de menjar el pa i beure la copa, perquè qui menja i beu sense tenir present que es tracta del cos del Senyor, menja i beu la pròpia condemna» (1 Co 11, 27-29). Per tant, ningú no s'ha d'apropar a la Sagrada Eucaristia amb consciència de pecat mortal, per molt contrit que li sembli que està, sense precedir la confessió sacramental (cf. *Catecisme*, 1385).^[17]

Per combregar fructuosament es requereix, a més d'estar en gràcia de Déu, un afany seriós per rebre el Senyor amb la devoció actual més gran possible: preparació (remota i

pròxima); recolliment; actes d'amor i de reparació, d'adoració, d'humilitat, d'acció de gràcies, etc.

Disposicions del cos:

—La reverència interior davant de la Sagrada Eucaristia s'ha de reflectir també en les disposicions del cos.

L'Església prescriu el dejuni. Per als fidels de ritu llatí el dejuni consisteix a abstenir-se de tot aliment o beguda (excepte l'aigua o medicines) una hora abans de combregar (cf. CIC, can. 919 § 1). També s'ha de procurar la neteja del cos, la manera de vestir adequada, els gestos de veneració que manifesten el respecte i l'amor al Senyor, present en el Santíssim Sagrament, etc. (cf. *Catecisme*, 1387).

—La manera tradicional de rebre la Sagrada Comunió en el ritu llatí — fruit de la fe, de l'amor i de la pietat plurisecular de l'Església— és de genolls i a la boca. Els motius que van donar lloc a aquest costum

pietós i antiquíssim continuen sent plenament vàlids. També es pot combregar dempeus i, en algunes diòcesis del món, està permès — mai imposat— rebre la comunió a la mà.

[18]

El precepte de la comunió sacramental obliga a partir de l'ús de raó. Convé preparar molt bé la Primera Comunió dels nens i no retardar-la: «Deixeu que els infants vinguin a mi. No els ho impediui, perquè el Regne de Déu és dels qui són com ells» (*Mc* 10, 14).^[19]

Per poder rebre la primera Comunió, es requereix que el nen tingui coneixement, segons la seva capacitat, dels misteris principals de la fe, i que sàpiga distingir el Pa eucarístic del pa comú. «Els pares en primer lloc i els qui els substitueixen, i també el rector, tenen el deure de procurar que els infants que han arribat a l'ús de raó es preparin

degudament i tan aviat com puguin, amb la *confessió sacramental prèvia*, per ser alimentats amb aquest diví menjar» (CIC, can. 914).

Efectes de la Sagrada Comunió

El que l'aliment produeix al cos per al bé de la vida física, ho produeix a l'ànima l'Eucaristia, d'una manera infinitament més sublim, en bé de la vida espiritual. Però mentre l'aliment es converteix en la nostra substància corporal, en rebre la Sagrada Comunió, som nosaltres els que ens *convertim* en Crist: «No em convertiràs tu, com l'àpat en la teva carn, sinó que tu et canviaràs en mi».

^[20] Mitjançant l'Eucaristia, la nova vida *en Crist*, iniciada en el creient amb el baptisme (cf. *Rm* 6, 3-4; *Ga* 3, 27-28), es pot consolidar i desenvolupar fins a assolir la seva plenitud (cf. *Ef* 4, 13), i permetre al cristià portar a terme l'ideal enunciat

per sant Pau: «Ja no soc jo qui visc; és Crist qui viu en mi» (*Ga* 2, 20).^[21]

Per tant, l'Eucaristia ens configura amb Crist, ens fa partícips de l'ésser i de la missió del Fill, ens identifica amb les seves intencions i sentiments, ens dona la força per estimar com Crist ens demana (cf. *Jn* 13, 34-35), per encendre tots els homes i dones del nostre temps amb el foc de l'amor diví que Ell va venir a portar a la terra (cf. *Lc* 12, 49). Tot això s'ha de manifestar efectivament en la nostra vida: «Si bé hem estat renovats en rebre el Cos del Senyor, hem de manifestar-ho amb obres. Que els nostres pensaments siguin sincers: de pau, de donació, de servei. Que les nostres paraules siguin de veritat, clares, oportunes; que sàpiguen consolar i ajudar, que sàpiguen, per damunt de tot, portar a d'altres la llum de Déu. Que les nostres accions siguin coherents, eficaces, encertades: que tinguin

aquest *bonus odor Christi* (2 Co 2, 15), la bona olor de Crist, perquè recordin la seva manera de captenir-se i de viure». ^[22]

Déu, per la Sagrada Comunió, augmenta la gràcia i les virtuts, perdona els pecats venials i la pena temporal, preserva dels pecats mortals i concedeix perseverança en el bé: en una paraula, estreny els llaços d'unió amb Ell (cf. *Catecisme*, 1394-1395). Però l'Eucaristia no ha estat instituïda per al perdó dels pecats mortals; això és propi del sagrament de la Confessió (cf. *Catecisme*, 1395).

L'Eucaristia causa la unitat de tots els fidels cristians en el Senyor, és a dir, la unitat de l'Església, Cos Místic de Crist (cf. *Catecisme*, 1396).

L'Eucaristia és *penyora o garantia de la glòria futura*, és a dir, de la resurrecció i de la vida eterna i felicitat

al costat de Déu, U i Tri, dels Àngels i de tots els sants. (cf. *Catecisme*, 1419).

El culte a l'Eucaristia fora de la Santa Missa

La fe en la presència real de Crist en l'Eucaristia ha portat a l'Església a tributar culte de latria (és a dir, d'adoració), al Santíssim Sagrament, tant durant la litúrgia de la Missa (per això ha indicat que ens agenollem o ens inclinem profundament davant de les espècies consagrades) com fora de la seva celebració: conservant amb el més gran respecte les hòsties consagrades al Sagrari (o Tabernacle), presentant-les als fidels perquè les venerin solemnement i portant-les en processó... (cf. *Catecisme*, 1378).

La Sagrada Eucaristia es conserva al Sagrari:^[23]___

—Principalment per poder donar la Sagrada Comunió als malalts i a

altres fidels impossibilitats de participar en la Santa Missa.

—A més, perquè l'Església pugui donar culte d'adoració a Déu Nostre Senyor en el Santíssim Sagrament (de manera especial durant l'Exposició de la Santíssima Eucaristia, en la Benedicció amb el Santíssim; en la Processó amb el Santíssim Sagrament en la Solemnitat de Cos i Sang de Crist, etc.).

—I perquè els fidels puguin adorar sempre el Senyor Sagramentat amb visites freqüents. En aquest sentit, sant Joan Pau II afirma: «L'Església i el món tenen una gran necessitat del culte eucarístic. Jesús ens espera en aquest sagrament de l'amor. No escatimem temps per a anar a trobar-lo en l'adoració, en la contemplació plena de fe i oberta a reparar les greus faltes i els delictes del món. Que la nostra adoració no cessi mai».^[24]

Hi ha dues grans festes (solemnitats) litúrgiques en les quals se celebra de manera especial aquest Sagrat Misteri: el Dijous Sant (es commemora la institució de l'Eucaristia i de l'Ordre Sagrat) i la solemnitat del Cos i de la Sang de Crist (destinada especialment a l'adoració i a la contemplació del Senyor en l'Eucaristia).

Ángel García Ibáñez

Bibliografia bàsica

— *Catecisme de l'Església Catòlica*,
núm. 1356-1405.

Lectures recomanades

— Sant Joan Pau II, carta encíclica, *Ecclesia de Eucharistia* (17.IV.2003).

— Benet XVI, exhortació apostòlica *Sacramentum caritatis* (22.II.2007).

— Francesc, *Catequesis sobre la Santa Missa* (novembre del 2017 - abril del 2018).

— Sant Josepmaria Escrivá, homilia *L'eucaristia, misteri de fe i d'amor*, a *És Crist que passa*, núm. 83-94; homilia *En la festa del Corpus Christi*, *ibídem*, núm. 150-161.

— Ángel García Ibáñez, *L'Eucaristia, dono e mistero. Trattato storico-dogmatico sul mistero eucaristico*, Edusc, Roma, 2006 (traducció en espanyol: *La Eucaristía, don y misterio. Tratado histórico-teológico sobre el misterio eucarístico*, Eunsa, Pamplona, 2009).

[1] El *Catecisme de l'Església Catòlica* ho expressa així: «El sacrifici del Crist i el sacrifici de l'Eucaristia són *un únic sacrifici*» (núm. 1367).

[2] Cf. *Catecisme*, núm. 1085.

[3] Cf. Pregària Eucarística de la *Tradició Apostòlica* de sant Hipòlit; *Anàfora d'Addai i Mari*; *Anàfora de sant Marc*.

[4] Cf. Missal Romà, Pregària Eucarística I (*Unde et memores i Supra quae*); Pregària Eucarística III (*Memores igitur; Respice, quaesumus i Ipse nos tibi*); expressions semblants es troben a les Pregàries II i IV.

[5] Missal Romà, Pregària Eucarística III: *Respice, quaesumus i Ipse nos tibi*.

[6] Cf. Sant Josepmaria Escrivá, *És Crist que passa*, núm. 87.

[7] Aquesta identitat de finalitats es basa no només en la intenció de

l'Església celebrant, sinó sobretot en la presència sacramental del mateix Jesucrist: en Ell encara són actuals i operatives les finalitats per les quals va oferir la seva vida al Pare (cf. *Rm* 8, 34; *He* 7, 25).

[8] L'aplicació de la qual parlem —es tracta d'una oració d'intercessió especial— no comporta cap automatisme en la salvació; a aquests fidels la gràcia no els arriba automàticament, sinó en la mesura de la seva unió amb Déu per la fe, l'esperança i l'amor.

[9] Cf. CIC, cann. 945-958. Amb aquesta aplicació particular, el sacerdot celebrant no exclou de les benediccions del sacrifici eucarístic els altres membres de l'Església, ni tota la humanitat; simplement hi inclou alguns fidels d'una manera especial.

[10] El terme *pasqua* prové de l'hebreu i originalment vol dir *pas*, *trànsit*. Al

llibre de l'Èxode, en què es narra la primera Pasqua hebraica (cf. *Ex* 12, 1-14 i *Ex* 12, 21-27), aquest terme està vinculat al verb “sobrepassar”, al *pas* del Senyor i del seu àngel en la nit de l'alliberament (quan el Poble elegit va celebrar el Sopar Pasqual) i al *trànsit* del Poble de Déu de l'esclavitud d'Egipte a la llibertat de la terra promesa.

^[11] Això no vol dir que sense la Comunió de tots els presents la celebració de l'Eucaristia sigui invàlida; o que tots hagin de combregar amb les dues espècies; la Comunió és necessària només per al sacerdot celebrant.

^[12] Cf. Missal Romà, *Institutio generalis*, núm. 80; sant Joan Pau II, *Ecclesia de Eucharistia*, núm. 16; Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, Instrucció *Redemptionis Sacramentum*, núm. 81-83; 88-89.

[13] Cf. CIC, can. 910; Missal Romà, *Institutio generalis*, núm. 92-94.

[14] Cf. CIC, can. 910 § 2; Missal Romà, *Institutio generalis*, núm. 98; Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, Instrucció *Redemptionis Sacramentum*, núm. 154-160.

[15] Cf. CIC, can. 910 § 2, i can. 230 § 3; Missal Romà, *Institutio generalis*, núm. 100 i 162; Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, Instrucció *Redemptionis Sacramentum*, núm. 88.

[16] Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, Instrucció *Redemptionis Sacramentum*, núm. 94; cf. Missal Romà, *Institutio generalis*, núm. 160.

[17] Pel que fa a la situació dels divorciats que s'han tornat a casar civilment (o de cristians que conviuen de manera irregular),

l'Església considera que «es troben en una situació que conculca objectivament la llei de Déu. Per això, no poden acostar-se a la comunió eucarística, mentre persisteixi aquesta situació» (*Catecisme*, 1650). Ara bé, si es penedeixen i reben el sagrament de la penitència, poden accedir de nou a la comunió; fora d'això, s'ha de tenir en compte que l'absolució sacramental «es pot donar únicament als que, peneditos d'haver violat el signe de l'Aliança i de la fidelitat a Crist, estan sincerament disposats a una forma de vida que no contradigui la indissolubilitat del matrimoni. Això porta implícitament concretament que quan l'home i la dona, per motius seriosos —com, per exemple, l'educació dels fills—, no poden complir l'obligació de la separació, assumeixen el compromís de viure en plena continència, o sigui, d'abstenir-se dels actes propis dels esposos» (sant Joan Pau II,

Familiaris consortio, núm. 84). Sobre aquesta qüestió, vegeu també les indicacions ateses per Benet XVI, *Sacramentum caritatis*, núm. 29, i per Francesc, *Amoris laetitia*, núm. 296-306.

[18] Cf. Sant Joan Pau II, Carta *Dominicae Cenaе*, núm. 11; Missal Romà, *Institutio generalis*, núm. 161; Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, Instrucció *Redemptionis Sacramentum*, núm. 92.

[19] Cf. Sant Pius X, *Quam singulari*, I: DS 3530; CIC, cann. 913-914; Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, Instrucció *Redemptionis Sacramentum*, núm. 87.

[20] Sant Agustí, *Confessions*, 7, 10: CSEL 38/1, 157.

[21] És clar que si els efectes salvífics de l'Eucaristia no s'assoleixen d'una

vegada en la seva plenitud «no és per defecte de la potència de Crist, sinó per defecte de la devoció de l'home» (sant Tomàs d'Aquino, *S. Th.*, III, q. 79, a. 5, ad 3).

[²²] Sant Josepmaria Escrivá, *És Crist que passa*, núm. 156.

[²³] Cf. Sant Pau VI, *Mysterium fidei*, núm. 56; sant Joan Pau II, *Ecclesia de Eucharistia*, núm. 29; Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sacraments, Instrucció *Redemptionis Sacramentum*, núm. 129-145; Benet XVI, *Sacramentum caritatis*, núm. 66-69.

[²⁴] Sant Joan Pau II, *Dominicae Cenaе*, núm. 3.

[opusdei.org/ca/article/tema-22-
leucaristia-ii/](https://opusdei.org/ca/article/tema-22-leucaristia-ii/) (27/03/2025)